VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2017. gada 26. janvārī*

Patērētāju un darba ņēmēju veselības un drošības aizsardzība — Direktīva 2006/42/EK — Drošības klauzula — Valsts pasākums, ar ko noteikta zāliena pļaujmašīnas izņemšana no tirgus un aizliegums to laist tirgū — Prasības attiecībā uz aizsargierīcēm — Secīgas saskaņotā standarta versijas — Tiesiskā noteiktība — Komisijas lēmums, ar kuru pasākums atzīts par pamatotu — Kļūda tiesību piemērošanā

Lieta T-474/15

Global Garden Products Italy SpA (***GGP Italy***), Kastelfranko Veneto [*Castelfranco Veneto*] (Itālija), ko pārstāv *A. Villani*, *L. D'Amario* un *M. Caccialanza*, advokāti,

prasītāja,

pret

Eiropas Komisiju, ko sākotnēji pārstāvēja *G. Braga da Cruz* un *L. Cappelletti*, vēlāk – *G. Braga da Cruz* un *C. Zadra*, pārstāvji,

atbildētāja,

ko atbalsta

Latvijas Republika, ko pārstāv I. Kalniņš un D. Pelše, pārstāvji,

persona, kas iestājusies lietā,

par, pamatojoties uz LESD 263. pantu, celtu prasību atcelt Komisijas 2015. gada 10. jūnija Īstenošanas lēmumu (ES) 2015/902 par pasākumu, ko Latvija veikusi saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2006/42/EK, lai aizliegtu laist tirgū *GGP Italy SpA* ražotu zāliena pļaujmašīnu (OV 2015, L 147, 22. lpp.).

VISPĀRĒJĀ TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: tiesnesis S. Žervazonī [*S. Gervasoni*], kas pilda palātas priekšsēdētāja pienākumus, tiesneši L. Madise [*L. Madise*] (referents) un Z. Čehi [*Z. Csehi*],

sekretārs H. Palasio Gonsaless [*J. Palacio González*], galvenais administrators,

ņemot vērā tiesvedības rakstveida daļu un 2016. gada 21. septembra tiesas sēdi,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – itāļu.

Spriedums

Tiesvedības priekšvēsture

1 Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 17. maija Direktīvas 2006/42/EK par mašīnām un ar kuru groza Direktīvu 95/16/EK (pārstrādāšana) (OV 2006, L 157, 24. lpp.), 11. pantā ir ietverta drošības klauzula, saskaņā ar kuru tostarp dalībvalsts, kas konstatē, ka mašīnas šīs direktīvas izpratnē rada riskus cilvēku veselībai un drošībai, veic visus attiecīgos pasākumus šo risku novēršanai un informē par tiem Eiropas Komisiju, lai tā apsvērtu, vai šie pasākumi ir pamatoti, un darītu zināmu savu lēmumu šajā jautājumā visām dalībvalstīm.

2 Prasītāja – *Global Garden Products Italy SpA* (*GGP Italy*) – ražo dārzkopības ierīces. Viens no tās ražojumiem ir elektriska zāliena pļaujmašīna ar nosaukumu "Stiga Collector 35 EL (C 350, 297352654/S13)" (turpmāk tekstā – "konkrētā pļaujmašīna"), kuru saskaņā ar tās norādēm tā ir eksportējusi uz vairākām dalībvalstīm, tostarp Latviju.

3 Saskaņā ar EK atbilstības deklarāciju par konkrētās pļaujmašīnas atbilstību Direktīvas 2006/42 noteikumiem, ko sagatavojusi prasītāja un kas datēta ar 2012. gada 3. septembri, *TÜV Rheinland LGA Products GmbH*, pilnvarotā iestāde šīs direktīvas 14. panta izpratnē, ir veikusi iekārtas atbilstību apstiprinošu pārbaudi. Šī iestāde tostarp atsaucās uz Eiropas Elektrotehniskās standartizācijas komitejas (*Cenelec*) saskaņoto standartu EN 60335-2-77:2006 ar nosaukumu "Mājsaimniecības un līdzīga lietojuma elektroierīces – Drošums – 2-77. daļa: Īpašās prasības no elektrotīkla darbināmām no aizmugures ejot vadāmām zālienu pļaujmašīnām [IEC 60355-2-77:1996 (ar grozījumiem)]".

4 Saskaņotais standarts EN 60335-2-77:2006 bija paredzēts, lai ļautu apstiprināt prezumpciju par ierīču, uz kurām tas attiecas un kuras tam atbilst, atbilstību būtiskajām prasībām attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību, kuras minētas I pielikumā Eiropas Parlamenta un Padomes 1998. gada 22. jūnija Direktīvai 98/37/EK par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz mašīnām (OV 1998, L 207, 1. lpp.), kas aizstāta ar Direktīvu 2006/42. Izskatāmās lietas faktu kontekstā ir jāprecizē, ka minētā pielikuma 1.3.8. punktā bija paredzēta "aizsarglīdzekļu izvēle aizsardzībai pret kustīgo daļu radītiem apdraudējumiem" un formulētas prasības attiecībā uz aizsargiem vai drošības sastāvdaļām [aizsargierīcēm] atkarībā no tā, vai runa ir par transmisijas kustīgajām daļām vai darba procesā tieši iesaistītām kustīgajām daļām. Šī paša pielikuma 1.4.1. punktā bija izklāstītas vispārīgās prasības attiecībā uz aizsargiem un drošības sastāvdaļām [aizsargierīcēm], kurām tostarp jābūt "novietotām piemērotā attālumā no bīstamās zonas". Tomēr šajā ziņā saskaņotajā standartā EN 60335-2-77:2006 nebija norādīts precīzs minimālais attālums starp asmens kustīgās daļas aploci un griezējierīces apvalka aizmugurējo sienu (20.103.1.1. punkts).

5 2013. gada aprīlī Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (Latvija), ko Latvijas Republika noteikusi kā tirgus uzraudzības kompetento iestādi Direktīvas 2006/42 4. panta izpratnē, izņēma konkrētās pļaujmašīnas paraugus no izplatītāja Latvijā. Šis pasākums bija daļa no kopējās rīcības attiecībā uz tirgū laisto zāliena pļaujmašīnu uzraudzību, ko 2011. gadā uzsākusi *Prosafe* (*Product Safety Forum of Europe*, Eiropas produktu drošuma forums) – asociācija, kurā tostarp apvienojušās tādas valsts iestādes kā Patērētāju tiesību aizsardzības centrs.

6 Izņemto konkrētās pļaujmašīnas paraugu, kas izgatavots 2013. gadā, pārbaudīja Ļubļanas *Slovenski institut za kakovost in meroslovje* (Slovēnijas Kvalitātes un metroloģijas institūts), pilnvarotā iestāde Direktīvas 2006/42 14. panta izpratnē. No pārbaudes ziņojuma izriet, ka pārbaude tika veikta, tostarp ņemot vērā minētās direktīvas prasības un *Cenelec* saskaņoto standartu EN 60335-2-77:2010, kuram ir tāds pats mērķis kā šā sprieduma 3. un 4. punktā minētajam agrākajam saskaņotajam standartam EN 60335-2-77:2006.

7 Slovēnijas Kvalitātes un metroloģijas institūts norādīja uz konkrētās ierīces neatbilstību saskaņotajam standartam EN 60335-2-77:2010 attiecībā uz attālumu starp asmens kustīgās daļas aploci un griezējierīces apvalka aizmugurējo sienu. Šis attālums bija 87 mm, lai gan minētā standarta 20.107.1.1. punktā ir tostarp paredzēts minimāls 120 mm attālums. Šis iepriekš minētais konstatējums ļāva institūtam secināt, ka nav ievēroti Direktīvas 2006/42 I pielikuma 1.3.8. un 1.4.1. punkta noteikumi. Šiem punktiem ir tāds pats mērķis kā iepriekš 4. punktā minētajiem Direktīvas 98/37 I pielikuma tās pašas numerācijas punktiem, un tajos ir identiski formulēta prasība, saskaņā ar kuru aizsargiem un aizsargierīcēm jābūt "novietotām piemērotā attālumā no bīstamās zonas". 2013. gada 9. oktobrī Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (turpmāk tekstā – "Latvijas iestādes") saņēma institūta ziņojumu.

8 Latvijas iestādes ar 2013. gada 3. decembra vēstuli aicināja konkrētās pļaujmašīnas izplatītāju veikt brīvprātīgas darbības, lai "turpmāk nepieļautu nedrošās pļaujmašīnas izplatīšanu valstī".

9 Latvijas iestādes ar 2013. gada 12. decembra vēstuli arī informēja prasītāju par konkrētās pļaujmašīnas pārbaudes rezultātiem un konstatēto neatbilstību attiecībā uz attālumu starp asmens kustīgās daļas aploci un aizsarga aizmugurējo sienu. Tās lūdza prasītāju sniegt paskaidrojumus par šo neatbilstību, paskaidrot, kādus pasākumus tā paredz veikt, un norādīt, kāpēc EK atbilstības deklarācijā ir atsauce uz saskaņoto standartu EN 60335-2-77:2006, kas šo iestāžu ieskatā bija piemērojams līdz 2011. gadam, lai gan ierīce ir izgatavota 2013. gadā. Vēstulei bija pievienots Slovēnijas Kvalitātes un metroloģijas institūta ziņojums.

10 Pēc vairākām viedokļu apmaiņām, kas tai bija ar Latvijas iestādēm, prasītāja apgalvoja, ka saskaņotais standarts EN 60335-2-77:2006 ticis galīgi aizstāts ar saskaņoto standartu EN 60335-2-77:2010 tikai 2013. gada 1. septembrī, ka no šī datuma konkrētā pļaujmašīna vairs netiek ražota un ka tā atbilst saskaņotajam standartam EN 60335-2-77:2006. Prasītāja atzina, ka 2011. gada 8. aprīļa *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, kurā pirmoreiz bija publicēts saskaņotais standarts EN 60335-2-77:2010 (OV 2011, C 110, 52. lpp.), saskaņoto standartu nosaukumu un numuru tabulā nebija norādīts aizstātā saskaņotā standarta numurs un aizstātā saskaņotā standarta atbilstības prezumpcijas beigu datums. Tomēr tā uzsvēra, ka ailē attiecībā uz šo datumu ir ietverta 1. piezīme, kurā norādīts, ka "parasti atbilstības prezumpcijas beigu datums ir atsaukšanas datums ("dow" – *date of withdrawal*), ko noteikusi Eiropas Standartizācijas organizācija", un ka "standartu lietotājiem jāievēro, ka dažos izņēmuma gadījumos var būt citādi". Šajā ziņā prasītāja atsaucās uz pašā saskaņotajā standartā EN 60335-2-77:2010 ietverto un Eiropas Standartizācijas organizācijas (ESO) interneta vietnē esošo informāciju, saskaņā ar kuru minētais atsaukšanas datums ("dow", turpmāk tekstā – "atsaukšanas datums") konkrētajā gadījumā ir 2013. gada 1. septembris.

11 Savukārt Latvijas iestādes, atsaucoties uz Direktīvu 2006/42, uzsvēra, ka 5. pantā ir paredzēts, ka pirms mašīnas laišanas tirgū ražotājam vai viņa pilnvarotajam pārstāvim jānodrošina, ka tā atbilst attiecīgajām šajā direktīvā norādītajām būtiskajām prasībām attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību. Tā atgādināja, ka atbilstoši šīs direktīvas 7. pantam tas var tikt veikts ar deklarāciju par atbilstību saskaņotajam standartam, kas publicēts *Oficiālajā Vēstnesī* un attiecināms uz konkrēto mašīnu, un tas nozīmē prezumpciju par atbilstību minētajām prasībām. Ja tas nav veikts, ieinteresētajai personai ar citiem līdzekļiem esot jāpierāda, ka šīs prasības ir ievērotas vismaz līmenī, kas ekvivalents tam, kāds izriet no saskaņotā standarta ievērošanas. Latvijas iestādes piebilda, ka, tā kā saskaņotais standarts EN 60335-2-77:2010 ir publicēts *Oficiālajā Vēstnesī* 2011. gada 8. aprīlī, tad 2012. un 2013. gadā, kas attiecīgi ir EK atbilstības deklarācijas attiecībā uz konkrēto pļaujmašīnu gads un kontroles parauga ražošanas gads, saskaņotais standarts EN 60335-2-77:2006 vairs nebija piemērojams un atbilstība šim standartam vairs nenodrošināja prezumpciju par atbilstību būtiskajām prasībām attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību. Protams, saskaņotais standarts EN 60335-2-77:2010 izvirzot stingrākas prasības nekā agrākais, tomēr tas atbilstot "tehnikas stāvoklim" konkrētajā jomā. Arī Slovēnijas Kvalitātes un metroloģijas institūta ziņojums liecinot, ka konkrētā pļaujmašīna nesasniedz tādu drošības līmeni, kas būtu vismaz ekvivalents tam, kāds izriet no piemērojamā saskaņotā standarta ievērošanas. 2014. gada 19. martā Latvijas iestādes paziņoja, ka tās grasās aizliegt minētās pļaujmašīnas pārdošanu.

12 2014. gada maijā *RAPEX* (Kopienas ātrās ziņošanas sistēma par bīstamiem nepārtikas produktiem) tika publicēts paziņojums par konkrēto pļaujmašīnu. Šajā sistēmā, kas paredzēta Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 3. decembra Direktīvā 2001/95/EK par produktu vispārēju drošību (OV 2002, L 11, 4. lpp.), ir apvienojusies Komisija un dalībvalstu, kā arī citu Līguma par Eiropas Ekonomikas zonu līgumslēdzēju valstu patērētāju aizsardzības iestādes. Tā ļauj Komisijai, pamatojoties uz valsts iestāžu paziņojumiem, konstatēt un katru nedēļu publicēt tādu produktu sarakstu, kuri rada nopietnu risku patērētāju veselībai un drošībai.

13 *RAPEX* paziņojumā par konkrēto pļaujmašīnu tomēr bija norādīts "cits riska līmenis", nevis "nopietns risks" kā attiecībā uz pārējiem iknedēļas sarakstā minētajiem produktiem. Identificētais risks saistās ar iegriešanu, un ir norādīts, ka "asmeņi nav pietiekami aizsargāti", ka "līdz ar to ierīces lietošanas laikā cilvēkam var tikt radīts iegriezums kājās vai rokās" un ka "produkts neatbilst Mašīnu direktīvas un saskaņotā standarta EN 60335-2-77 prasībām". Ir piebilsts, ka brīvprātīgi ir veikti pasākumi izņemšanai no tirgus.

14 Ir jāprecizē, ka atbilstoši Direktīvas 2001/95 2. pantam izņemšana no aprites ir definēta kā jebkāds pasākums ar mērķi nepieļaut patērētājam bīstama produkta izplatīšanu, izstādīšanu un piedāvāšanu un ka tā atšķiras no atsaukšanas, kas ir definēta kā jebkāds pasākums ar mērķi saņemt atpakaļ bīstamu produktu, ko ražotājs vai izplatītājs jau ir piegādājis vai darījis pieejamu patērētājiem.

15 Ar 2014. gada 11. jūnija vēstuli konkrētās pļaujmašīnas izplatītājs Latvijā norādīja Latvijas iestādēm, ka mašīna ir tikusi izņemta no tirgus. Turklāt prasītāja 2014. gada 28. augusta vēstulē apstiprināja, ka nolūkā panākt, lai no *RAPEX* tiktu izņemts paziņojums par tās produktu, kas varot kaitēt tās reputācijai, tā izņem attiecīgo pļaujmašīnu no Latvijas tirgus, un norādīja, ka no 2013. gada 1. septembra tā vairs netiek ne ražota, ne laista tirgū visā Eiropas Savienībā.

16 2014. gada 1. jūlijā Latvijas iestādes, pamatojoties uz Direktīvas 2006/42 11. panta 2. punktu, informēja Komisiju par konkrētās pļaujmašīnas brīvprātīgu izņemšanu no tirgus un nelaišanu tirgū. Šajā pantā par drošības klauzulu ir paredzēts:

"1. Ja dalībvalsts konstatē, ka mašīnas, uz ko attiecas šī direktīva, kam piestiprināts CE marķējums un pievienota EK atbilstības deklarācija un ko lieto saskaņā ar tām paredzēto nolūku vai apstākļos, kurus var pamatoti paredzēt, var apdraudēt cilvēku [..] veselību un drošību [..], tā veic visus attiecīgos pasākumus, lai izņemtu šādas mašīnas no tirgus, aizliegtu šādu mašīnu laišanu tirgū un/vai nodošanu ekspluatācijā vai ierobežotu to brīvu apriti.

2. Dalībvalstis nekavējoties informē Komisiju un pārējās dalībvalstis par jebkādu šādu pasākumu, norādot sava lēmuma iemeslus un jo īpaši to, vai neatbilstība radusies šādu iemeslu dēļ:

a) [I pielikumā minēto būtisko prasību attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību] neievērošana;

[..]

3. Komisija bez kavēšanās uzsāk apspriešanos ar iesaistītajām pusēm.

Pēc šīs apspriešanās Komisija apsver, vai dalībvalsts pieņemtie pasākumi ir pamatoti, un savu lēmumu tā dara zināmu dalībvalstij, kas izrādījusi iniciatīvu, kā arī pārējām dalībvalstīm un ražotājam vai viņa pilnvarotajam pārstāvim.

[..]

5. Ja mašīnas neatbilst prasībām un tām ir CE marķējums, atbildīgā dalībvalsts veic attiecīgu darbību pret personu, kura šādu marķējumu piestiprinājusi, un informē par to Komisiju. Komisija attiecīgi informē pārējās dalībvalstis.

6. Komisija nodrošina to, lai dalībvalstis būtu informētas par šīs procedūras norisi un iznākumu.”

17 Latvijas iestāžu paziņojuma veidlapā ir norādīts uz neatbilstību būtiskām prasībām attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību, kas aizsargiem un aizsargierīcēm noteiktas saistībā ar kustīgajām daļām un izklāstītas Direktīvas 2006/42 I pielikuma 1.3.8. un 1.4.1. punktā, kuru saturs atgādināts šā sprieduma 4. un 7. punktā. Tajā ir precizēts, ka ir veikta pārbaude, ņemot vērā saskaņoto standartu EN 60335-2-77:2010, un ka šajā ziņā ir konstatēts nepietiekams attālums starp asmens kustīgās daļas aploci un griezējierīces apvalka aizmugurējo sienu, kas ietekmē normālu konkrētās pļaujmašīnas funkcionēšanu. Veidlapā arī norādīts, ka izplatītājs brīvprātīgi ir veicis tādus pasākumus kā izņemšana no tirgus un nelaišana tirgū un ka ražotājs ir informēts ar 2013. gada 12. decembra vēstuli. Veidlapai bija pievienots šā sprieduma 7. punktā minētais Slovēnijas Kvalitātes un metroloģijas institūta ziņojums.

18 Ar 2014. gada 24. septembra vēstuli Komisija – atbilstoši Direktīvas 2006/42 11. panta 3. punktam un atsaucoties uz laišanas tirgū aizliegumu – aicināja prasītāju sniegt savus apsvērumus saistībā ar Latvijas iestāžu paziņojumu, kurā norādīta Slovēnijas Kvalitātes un metroloģijas institūta ziņojumā konstatētā neatbilstība standartam EN 60335-2-77:2010. Šajā vēstulē Komisija piedāvāja prasītājai tikties ar tās dienestiem.

19 Ar 2014. gada 4. oktobra vēstuli prasītāja atbildēja Komisijai, ka kopš 2013. gada 1. septembra konkrētā pļaujmašīna vairs netiek ražota un tā vairs netiek tirgota, jo ir veikta produkta izņemšana no aprites, it īpaši no izplatītājiem un tirgotājiem Latvijā. Prasītāja piebilda, ka tās ieskatā konkrētā pļaujmašīna atbilst tās izgatavošanas un laišanas tirgū brīdī piemērojamās “Mašīnu direktīvas” prasībām.

20 Šādos apstākļos Komisija 2015. gada 10. jūnijā pieņēma Īstenošanas lēmumu (ES) 2015/902 par pasākumu, ko Latvija veikusi saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2006/42/EK, lai aizliegtu laist tirgū *GGP Italy SpA* ražotu zāliena pļaujmašīnu (OV 2015, L 147, 22. lpp.; turpmāk tekstā – “apstrīdētais lēmums”).

21 Komisija apstrīdētajā lēmumā tostarp atsaucās uz Latvijas iestāžu paziņojumu un norādīja, ka tās ir veikušas pasākumu, ar kuru aizliegts laist tirgū konkrēto pļaujmašīnu, ka tai ir CE marķējums saskaņā ar Direktīvu 2006/42, ka tā, ņemot vērā lietas materiālus, tomēr neatbilst minētās direktīvas I pielikuma 1.3.8. un 1.4.1. punktā noteiktajām būtiskajām prasībām attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību, jo “attālums starp mašīnas aizmugurējo sienu un asmens gala rotācijas aploci ir pārāk mazs un tas mazina mašīnas ekspluatācijas drošību”, ka ražotājs ir informējis par brīvprātīgu [pļaujmašīnas] izņemšanu no Latvijas tirgus un ka ir lietderīgi veikto valsts pasākumu uzskatīt par pamatotu. Apstrīdētajā lēmumā ir norādīts, ka tas ir adresēts dalībvalstīm.

22 2015. gada jūlijā Zviedrijas iestādes, atsaucoties uz apstrīdēto lēmumu, veica publikāciju, norādot, ka konkrētā pļaujmašīna nevar tikt ne pārdota, ne izmantota.

Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi

23 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2015. gada 17. augustā, prasītāja cēla šo prasību.

24 Ar atsevišķu dokumentu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2015. gada 16. oktobrī, prasītāja iesniedza arī pieteikumu par pagaidu noregulējumu, lai tiktu apturēta apstrīdētā lēmuma piemērošana un noteikts cits pasākums, kas uzskatāms par lietderīgu. Ar 2015. gada 10. decembra rīkojumu *GGP Italy*/Komisija (T-474/15, EU:T:2015:958) Vispārējās tiesas priekšsēdētājs noraidīja šo pieteikumu, atliekot lēmuma par tiesāšanās izdevumiem pieņemšanu.

25 Ar dokumentu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2015. gada 16. novembrī, Latvijas Republika lūdza atļauju iestāties lietā Komisijas prasījumu atbalstam. Ar 2015. gada 16. decembra lēmumu Vispārējās tiesas otrās palātas priekšsēdētājs atļāva šo iestāšanos lietā.

26 Pēc tiesneša referenta ziņojuma uzklausīšanas Vispārējā tiesa nolēma sākt tiesvedības mutvārdu daļu.

27 Lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumi un to atbildes uz Vispārējās tiesas uzdotajiem jautājumiem tika uzklausīti 2016. gada 21. septembra tiesas sēdē.

28 Prasītājas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

— atcelt apstrīdēto lēmumu;

— veikt jebkādus citus par vajadzīgiem atzītus pasākumus;

— piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

29 Komisijas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

— noraidīt prasību;

— piespriest prasītājai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

30 Latvijas Republika lūdz Vispārējai tiesai noraidīt prasību.

Juridiskais pamatojums

Par prasījuma, ar kuru Vispārējā tiesa tiek lūgta "veikt jebkādus citus par vajadzīgiem atzītus pasākumus", pieņemamību

31 No Eiropas Savienības Tiesas statūtu 21. panta, kas atbilstoši šo statūtu 53. pantam ir piemērojams Vispārējai tiesai, kā arī no Vispārējās tiesas Reglamenta 76. panta izriet, ka pieteikumā par lietas ierosināšanu ir skaidri un precīzi jānorāda strīda priekšmets, prasījumi un kopsavilkums par izvirzītajiem pamatiem, lai atbildētājs varētu sagatavot savu aizstāvību un Vispārējā tiesa veikt savu pārbaudi. No tā izriet, ka prasības pieteikumā ietvertie prasījumi ir jāformulē precīzi un nepārprotami, lai izvairītos no tā, ka tiesa lemj ārpus prasības robežām vai arī nelemj par kādu iebildumu (šajā ziņā skat. spriedumus, 1962. gada 14. decembris, *Meroni*/Augstā iestāde, 46/59 un 47/59, EU:C:1962:44, 801. lpp., un 2012. gada 10. maijs, Komisija/Igaunija, C-39/10, EU:C:2012:282, 24. punkts, un rīkojumu, 2011. gada 13. aprīlis, *Planet*/Komisija, T-320/09, EU:T:2011:172, 22. punkts).

32 Tomēr izskatāmajā lietā prasītājas formulētais prasījums, saskaņā ar kuru Vispārējai tiesai būtu "jāveic jebkādi citi par vajadzīgiem atzīti pasākumi", acīmredzami neatbilst iepriekšējā punktā atgādinātajām prasībām. Tāpēc tas ir nepieņemams.

Par lietas būtību

33 Pamatojot savu prasību atcelt tiesību aktu, prasītāja izvirza divus prasības pamatus. Pirmkārt, būtībā esot ticis pārkāpts Direktīvas 2006/42 20. pants, ciktāl Komisija esot pieņēmusi apstrīdēto lēmumu nelikumīga procesa rezultātā, ņemot vērā šī panta prasības, kas paredz nodrošināt ieinteresētajām personām tiesības uz aizstāvību. Otrkārt, esot pārkāpti arī šīs direktīvas 5. panta 1. punkts, 6. panta 1. punkts un 7. un 11. pants, kuros ietverti noteikumi, kas paredzēti, lai ļautu mašīnu ražotājiem

pamatot savu produktu atbilstību būtiskajām prasībām attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību un citām minētajā direktīvā izklāstītajām prasībām un tādējādi brīvi tirgot tos Savienībā, kā arī – ievērojot zināmus nosacījumus – ļaut publisko tiesību iestādēm noteikt drošības pasākumus.

Par iebildumu saistībā ar Direktīvas 2006/42 20. panta pārkāpumu

34 Direktīvas 2006/42 20. pantā ir paredzēts:

"Jebkuru pasākumu, ko veic saskaņā ar šo direktīvu un ar ko ierobežo jebkuru šajā direktīvā aptverto mašīnu laišanu tirgū un/vai nodošanu ekspluatācijā, precīzi pamato. Par tādu pasākumu pēc iespējas ātrāk paziņo ieinteresētajai pusei, kuru vienlaikus informē par tiesiskās aizsardzības līdzekļiem, kādi tai ir pieejami saskaņā ar attiecīgajā dalībvalstī spēkā esošajiem tiesību aktiem, un par termiņiem, kas jāievēro attiecībā uz šādiem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem."

35 Šajā ziņā prasītāja apgalvo, ka tā nav saņēmusi paziņojumu par Latvijas iestāžu lēmumu par konkrētās pļaujmašīnas izņemšanu no tirgus un aizliegumu laist tirgū, pamatojoties uz kuru Komisija pieņēma apstrīdēto lēmumu. Turklāt Latvijas valdības iestāšanās rakstā esot norādīts, ka nav ticis pieņemts neviens galīgs saistošs lēmums, pirms tika informēta Komisija. Tātad Komisija esot apstiprinājusi neesošu lēmumu, un šajā ziņā apstrīdētais lēmums arī esot prettiesisks. Līdz ar to neesot tikusi ievērota neviena no Direktīvas 2006/42 20. panta prasībām. Konkrēti, neesot bijuši norādīti Latvijā pieejamie tiesību aizsardzības līdzekļi un, ņemot vērā iepriekš minēto, tiem neesot bijis praktiskas nozīmes. Kā tas izriet no iebildumu raksta, Komisija, balstoties tikai uz veidlapu, ko tai nosūtīja Latvijas iestādes, esot veikusi vienīgi formālu pārbaudi attiecībā uz paziņojumu, ko, kā tiek apgalvots, šīs iestādes nosūtījušas izplatītājam Latvijā un ražotājam par veiktajiem pasākumiem saistībā ar konkrēto pļaujmašīnu. Norādes šajā veidlapā patiešām esot neskaidras, pat neprecīzas vai pretrunā paskaidrojumiem, kurus Latvijas valdība sniegusi savā iestāšanās rakstā, it īpaši saistībā ar pasākumu, kas veikts attiecībā uz izplatītāju, un paziņojumu par to ražotājam, un turklāt, ņemot vērā pasākuma raksturu, neatbilstot tam, ko Komisija ir norādījusi apstrīdētajā lēmumā. Proti, minētajā lēmumā esot norādīts tikai uz aizliegumu laist tirgū, nevis izņemšanu no tirgus, kas tomēr esot minēta veidlapā.

36 Komisijas ieskatā prasības pamats attiecas nevis uz apstrīdēto lēmumu, bet gan uz Latvijas iestāžu veikto pasākumu. Tas neesot pieņemams. Pakārtoti Komisija norāda, ka tai, piemērojot Direktīvas 2006/42 11. pantu attiecībā uz drošības pasākumu, kas veikts pēc kādas dalībvalsts iniciatīvas, nav jāpārbauda valsts pasākumu tiesiskums visos aspektos, jo šī pārbaude ietilpstot valsts tiesu kompetencē, bet jāpārbauda, vai šie pasākumi pēc būtības ir pamatoti. Šajā ziņā Komisija atsaucas uz 2015. gada 15. jūlija spriedumu *CSF*/Komisija (T-337/13, EU:T:2015:502, 100. punkts). Komisija piebilst, ka prasītāja neminēja procesuālas problēmas ar valsts iestādēm tad, kad tā apspriedās ar prasītāju. Lai gan apstrīdētajā lēmumā ir norādīts vienīgi aizliegums laist tirgū, nevis izņemšana no tā, tas tā esot tāpēc, ka pati prasītāja veica ar izņemšanu no tirgus saistītus pasākumus, kas jau 2014. gada 28. augustā tika paziņoti Latvijas iestādēm, un lēmuma mērķis esot aizliegt iespējamu attiecīgās mašīnas atkārtotu laišanu tirgū ikvienā Savienības dalībvalstī.

37 Savukārt Latvijas valdība apgalvo, ka Latvijas iestādes rīkojās atbilstoši šajā valstī noteiktajai procedūrai un ka 2014. gada 19. marta vēstulē, kas minēta iepriekš 11. punktā, tās pamatoja savu nostāju un izziņoja ierobežojošu pasākumu. Tomēr tās neesot noteikušas galīgu pasākumu, kurš varētu tikt apstrīdēts procesa valstī ietvaros, lai Direktīvas 2006/42 11. panta piemērošanas kontekstā sagaidītu Komisijas apstiprinājumu (vai tā neesamību) savai nostājai.

38 Vispirms ir jāatzīst, ka – pretēji tam, ko galvenokārt apgalvo Komisija, – šis pamats ir vērsts pret apstrīdēto lēmumu, nevis pret Latvijas iestāžu veikto pasākumu, lai arī tas ir balstīts uz iebildumiem pret šo iestāžu rīcību. Tas patiešām ir formulēts kā prasības pret apstrīdēto lēmumu pamats, un ar to

Komisijai tiek pārmests, ka tā, atzīstot par pamatotu valsts pasākumu, kurš pats ir noteikts, pārkāpjot Direktīvas 2006/42 20. pantu, ir pārkāpusi šo normu. Tāpēc šis prasības pamats nevar tikt atzīts par nepieņemamu, ne arī jau sākotnēji tikt uzskatīts par neiedarbīgu, kā to tiesas sēdē apgalvoja Komisija.

39 Pēc būtības ir jāatgādina, kā tas jau ir nospriests Komisijas minētajā 2015. gada 15. jūlija spriedumā *CSF*/Komisija (T-337/13, EU:T:2015:502, 100. punkts), ka Komisijai, pieņemot tādu lēmumu kā apstrīdētais lēmums, pamatojoties uz Direktīvas 2006/42 11. panta 3. punktu, nav jāpārbauda valsts pasākuma, kura rezultātā ir iedarbināta minētajā pantā paredzētā drošības klauzula, tiesiskums visos aspektos. Šajā ziņā šīs direktīvas 20. pantā, uz kura pārkāpumu norāda prasītāja, ir tieša atsauce uz "tiesiskās aizsardzības līdzekļiem, kādi tiem ir pieejami saskaņā ar attiecīgajā dalībvalstī spēkā esošajiem tiesību aktiem", kas nozīmē, pirmkārt, ka runa ir par valsts pasākumiem, kas veikti, pamatojoties uz direktīvu, un, otrkārt, ka šo pasākumu pārbaude ir dalībvalstu tiesu kompetencē. Tātad ar šo pantu Komisijai nav noteikti pienākumi.

40 Direktīvas 2006/42 11. panta 3. punkta īstenošanas kontekstā Komisijas primārā loma ir pārbaudīt, vai attiecīgie pasākumi, par kuriem tai ir paziņojusi dalībvalsts, ir pamatoti no tiesiskā un faktiskā viedokļa, lai nepieļautu, ka kāda mašīna – kā tas ir paredzēts šī paša panta 1. punktā – var apdraudēt cilvēku vai, attiecīgos gadījumos, mājdzīvnieku veselību vai drošību vai īpašuma vai vides drošību (spriedums, 2015. gada 15. jūlijs, *CSF*/Komisija, T-337/13, EU:T:2015:502, 101. punkts). Atbildot uz argumentu, kuru prasītāja izvirzīja tiesas sēdē, ir jāuzsver, ka vērtējumam, kas sniegts iepriekšējā punktā minētajā spriedumā saistībā ar apgalvojumu par valsts iestāžu pieļautu vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu, ir nozīme arī šajā lietā, kurā tiek apgalvots par valsts iestāžu pieļautu direktīvas normas pārkāpumu. Proti, abās lietās runa ir par eventuālu valsts iestāžu pieļautu tādu Savienības tiesību principu vai normu pārkāpumu, kuru var pārbaudīt valsts tiesas.

41 Tādējādi nevar piekrist prasītājas argumentiem, saskaņā ar kuriem Komisija, apstiprinot valsts pasākumu, kas pats noteikts, pārkāpjot Direktīvas 2006/42 20. pantu, esot pārkāpusi šo normu.

42 Tāpat, atbildot uz prasītājas argumentu, kurš izvirzīts, balstoties uz tiesvedības gaitā Latvijas valdības sniegto informāciju, un saskaņā ar kuru būtībā Komisija, nepārkāpjot Direktīvas 2006/42 20. pantu, arī nevarēja apstiprināt juridiski nesaistošu, pat neeksistējošu valsts lēmumu, ir jāprecizē, ka nekas neliedz to, ka "attiecīgie pasākumi", kas dalībvalstij jānosaka un jāpaziņo Komisijai saskaņā ar šīs direktīvas 11. pantā paredzēto drošības klauzulu, nav vienpusēji pasākumi vai ir pasākumi, kuri nav tieši saistoši. Turklāt, ja šādi pasākumi neietilptu minētās drošības klauzulas piemērošanas jomā, tās tvērums varētu tikt būtiski samazināts, jo ne Komisija, ne citas dalībvalstis, kas nav dalībvalsts, kura ir atklājusi ar mašīnu saistīto risku, netiktu par to informētas, jo šīs mašīnas ražotājs, tā pilnvarotais pārstāvis vai izplatītāji brīvprātīgi būtu veikuši pasākumus vai paši būtu nodrošinājuši atbilstību nesaistošiem pasākumiem. Tādējādi tāds paziņojums kā izskatāmajā lietā, ievērojot faktu, ka valsts iestāžu rīcības rezultātā izplatītājs brīvprātīgi ir veicis izņemšanu no tirgus un nelaišanu tirgū, patiešām ir paziņojums par attiecīgo pasākumu, kas var būt pamats Komisijas lēmumam, kurš pieņemts, pamatojoties uz Direktīvas 2006/42 11. panta 3. punktu.

43 No iepriekš minētā izriet, ka prasības pamats saistībā ar Komisijas pieļautu Direktīvas 2006/42 20. panta pārkāpumu ir jānoraida ka nepamatots.

Par prasības pamatu saistībā ar Direktīvas 2006/42 5. panta 1. punkta, 6. panta 1. punkta un 7. un 11. panta pārkāpumu

44 Vienā no Direktīvas 2006/42 normām, uz kurām atsaucas prasītāja, proti, 5. panta 1. punktā, ir paredzēts, ka pirms mašīnas laišanas tirgū vai nodošanas ekspluatācijā ražotājam vai viņa pilnvarotajam pārstāvim tostarp ir jānodrošina, ka tā atbilst attiecīgajām minētās direktīvas I pielikumā norādītajām būtiskajām prasībām attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību, ka viņiem ir jāveic attiecīgās atbilstības novērtēšanas procedūras, ka viņiem ir jāsastāda EK atbilstības deklarācija un uz

mašīnas jāpiestiprina CE marķējums. 6. panta 1. punktā ir paredzēts, ka dalībvalstis neaizliedz, neierobežo vai nekavē tādas mašīnas laišanu tirgū vai nodošanu ekspluatācijā, kas atbilst direktīvas noteikumiem. 7. pantā tostarp ir paredzēts, ka dalībvalstis uzskata, ka mašīnas ar CE marķējumu un pievienotu EK atbilstības deklarāciju atbilst šīs direktīvas noteikumiem un ka mašīnas, kas ražotas saskaņā ar saskaņoto standartu, atsauces uz kuru Komisija ir publicējusi *Oficiālajā Vēstnesī*, ir uzskatāmas par tādām, kas atbilst šajā saskaņotajā standartā ietvertajām būtiskajām prasībām attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību. Ir jāatgādina, ka saskaņotais standarts 2. pantā ir definēts kā "nesaistoša tehniskā specifikācija, ko pieņēmusi standartizācijas iestāde, proti, Eiropas Standartizācijas komiteja (*CEN*), Eiropas Elektrotehnikas standartizācijas komiteja (*Cenelec*) vai Eiropas Telekomunikāciju standartu institūts (ETSI), balstoties uz Komisijas doto uzdevumu saskaņā ar procedūrām, kuras noteiktas Eiropas Parlamenta un Padomes 1998. gada 22. jūnija Direktīvā 98/34/EK, kas nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko standartu un noteikumu un Informācijas Sabiedrības pakalpojumu noteikumu sfērā [(OV 1998, L 204, 37. lpp.)]". Visbeidzot, Direktīvas 2006/42 11. pantā, kura teksts daļēji norādīts šā sprieduma 16. punktā, ir definēti drošības klauzulas īstenošanas nosacījumi.

45 Prasītāja būtībā uzskata, ka iepriekš minēto normu pārkāpums ir Komisijas atteikums, kas sekoja pēc Latvijas iestāžu atteikuma, atzīt, ka, lai konkrēto pļaujmašīnu laistu tirgū vai nodotu ekspluatācijā pirms 2013. gada 1. septembra, tās atbilstība Direktīvā 2006/42 noteiktajām būtiskajām prasībām attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību varēja tikt prezumēta, pamatojoties uz tās atbilstību saskaņotajam standartam EN 60335-2-77:2006.

46 Tā kā jautājumam par dažādu atbilstošo dokumentu piemērošanu laikā ir nozīme, lai izvērtētu šo pamatu un ar to saistītos lietas dalībnieku argumentus, ir lietderīgi atgādināt šādus datumus:

— no 1993. gada – tiek piemērota Pirmā "mašīnu" direktīva un tās grozījumi, kuru konsolidētais teksts bija Direktīvas 98/37 pamats;

— 2006. gada 9. jūnijs – Direktīva 2006/42 tiek publicēta *Oficiālajā Vēstnesī*;

— 2007. gada 6. novembris – *Oficiālajā Vēstnesī* pirmo reizi tiek publicēts saskaņotais standarts EN 60335-2-77:2006;

— 2009. gada 28. marts – *Oficiālajā Vēstnesī* pēdējo reizi tiek publicēts saskaņotais standarts EN 60335-2-77:2006;

— 2009. gada 29. decembris – tiek atcelta Direktīva 98/37 un stājas spēkā Direktīvas 2006/42 transponēšanas pasākumi;

— 2011. gada 8. aprīlis – *Oficiālajā Vēstnesī* pirmo reizi tiek publicēts saskaņotais standarts EN 60335-2-77:2010;

— 2012. gada 3. septembris – EK atbilstības deklarācija attiecībā uz konkrēto pļaujmašīnu, atsaucoties uz saskaņoto standartu EN 60335-2-77:2006;

— 2013. gada 1. septembris – *Cenelec* noteiktais saskaņotā standarta EN 60335-2-77:2006 atsaukšanas datums.

47 Komisija tiesas sēdē vispirms norādīja, ka prasītājas izvirzītais pamats nav iedarbīgs. Proti, ar apstrīdēto lēmumu esot turpmāk aizliegta konkrētās pļaujmašīnas laišana tirgū visā Savienības teritorijā un esot skaidrs, ka 2015. gada jūnijā, t.i., apstrīdētā lēmuma pieņemšanas datumā, iekārta neatbilda Direktīvā 2006/42 noteiktajām būtiskajām prasībām attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību,

neatkarīgi no jautājuma par to, vai līdz 2013. gada 31. augustam uz to varēja attiekties prezumpcija par atbilstību šīm prasībām, pamatojoties uz tās atbilstību saskaņotajam standartam EN 60335-2-77:2006.

48 Prasītāja atgādina, ka atsauce uz standartu, ar kuru tika aizstāts saskaņotais standarts EN 60335-2-77:2006 attiecībā uz "no elektrotīkla darbināmām no aizmugures ejot vadāmām zālienu pļaujmašīnām", proti, saskaņoto standartu EN 60335-2-77:2010, tika publicēta *Oficiālajā Vēstnesī* 2011. gada 8. aprīlī un Komisija saskaņoto standartu, uz kuriem attiecās šī publikācija, nosaukumu un numuru tabulas atbilstošajā ailē skaidri nenorādīja aizstātā standarta atbilstības prezumpcijas beigu datumu. Šādos apstākļos esot jāatsaucas uz šīs ailes 1. piezīmi, kurā norādīts, ka "parasti atbilstības prezumpcijas beigu datums ir atsaukšanas datums ("dow" – *date of withdrawal*), ko noteikusi Eiropas Standartizācijas organizācija", un ka "standartu lietotājiem jāievēro, ka dažos izņēmuma gadījumos var būt citādi". Tomēr saskaņotā standarta EN 60335-2-77:2006 atsaukšanas datums noteikti esot 2013. gada 1. septembris, kā tas ir norādīts vairākos Standartizācijas organizācijas dokumentos un pašā standartā EN 60335-2-77:2010.

49 Prasītāja piebilst, ka laikposmā no 2011. gada 8. aprīļa līdz 2013. gada 31. augustam abas saskaņotā standarta EN 60335-2-77 versijas – 2006. gada versija un 2010. gada versija – varēja ļaut prezumēt, ka mašīnas, uz kurām tās attiecas, atbilst Direktīvā 2006/42 noteiktajām būtiskajām prasībām attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību. Šāds pārklāšanās laikposms, kas turklāt atbilst laikposmam, kurā joprojām var tikt saglabāti spēkā valsts standarti, kas nav saderīgi ar jauno saskaņotā standarta versiju, esot nepieciešams, lai mašīnu ražotājiem būtu laiks savus produktus un, attiecīgā gadījumā, ražošanas procesus un līdzekļus pielāgot jaunajai saskaņotā standarta versijai un izpārdot mašīnas, kuras atbilst aizstātā standarta prasībām. Esot neiespējami iedomāties, ka no nākamās dienas pēc 2011. gada 8. aprīļa, proti, saskaņotā standarta EN 60335-2-77:2010 publicēšanas datuma, vairs nevarēja tikt ražotas un tirgotas mašīnas, kas izgatavotas, ņemot vērā saskaņoto standartu EN 60335-2-77:2006, un ka dažas dienas pirms tam bija jāražo un jātirgo produkti, kas atbilst neoficiālam standartam kā saskaņotam standartam.

50 Prasītāja atzīst, ka izņēmuma gadījumos Komisija var noteikt atbilstības prezumpcijas, kas izriet no agrākas saskaņotā standarta versijas, beigu datumu agrāk vai vēlāk par atsaukšanas datumu, bet šādā gadījumā Komisijai tas esot precīzi jānorāda publikācijas *Oficiālajā Vēstnesī* attiecībā uz jauno saskaņotā standarta versiju atbilstošajā ailē, kas šajā gadījumā nav izdarīts.

51 Pamatojot savu argumentāciju, prasītāja it īpaši balstās uz diviem Komisijas publicētiem dokumentiem, proti, Rokasgrāmatu Direktīvas 2006/42/EK par mašīnām piemērošanai – 2. izdevums, 2010. gada jūnijs" (161. punkts "Pašreizējais [tehnikas] stāvoklis") un "Zilo rokasgrāmatu par ES produktu noteikumu īstenošanu – 2014. gads" (4.1.2.6. punkts "Saskaņoto standartu pārskatīšana").

52 Ciktāl Komisijas aizstāvības argumentācijā tiek pieņemts, ka laikposmā no 2009. gada 29. decembra līdz 2011. gada 8. aprīlim nav bijis neviena saskaņota standarta, kas attiecībā uz "no elektrotīkla darbināmām no aizmugures ejot vadāmām zālienu pļaujmašīnām" nodrošinātu prezumpciju par atbilstību Direktīvā 2006/42 noteiktajām būtiskajām prasībām attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību, prasītāja uzsver, ka šādu mašīnu ražotājiem, lai apliecinātu šo prasību ievērošanu, nav bijis citas izvēles kā vien turpināt atsaukties uz nesenāko publicēto saskaņoto standartu, proti, standartu EN 60335-2-77:2006, it īpaši tāpēc, ka šis standarts bija ieviests valsts tiesību sistēmās, tostarp Itālijas tiesību sistēmā, kas attiecas uz prasītāju, un ka valsts standarti, ar kuriem tas transponēts, varēja turpināt būt spēkā līdz atsaukšanas datumam, kas tiktu norādīts aizstājošajā saskaņotajā standartā. Attiecībā uz laikposmu pēc 2011. gada 8. aprīļa līdz šim atsaukšanas datumam – tas, ka turpināja būt spēkā valsts standarti, ar kuriem transponēts saskaņotais standarts EN 60335-2-77:2006, liecinot, ka joprojām bija iespējams atsaukties uz tā noteikumiem, lai gan ražotāji varēja atsaukties arī uz jauno saskaņoto standartu EN 60335-2-77:2010.

53 Ciktāl prasības pamats tiek vērtēts pēc būtības, Komisija, kuru atbalsta Latvijas valdība, apstrīd prasītājas argumentus. Tā apgalvo, ka ar Direktīvu 2006/42 tika aizstāta Direktīva 98/37 un ka dalībvalstīm atbilstoši Direktīvas 2006/42 26. pantam bija jāpiemēro iepriekš minētās direktīvas noteikumi no 2009. gada 29. decembra, kas ir Direktīvas 98/37 atcelšanas datums. Saskaņotais standarts EN 60335-2-77:2006 esot izveidots vienīgi tādēļ, lai ļautu nodrošināt prezumpciju par atbilstību Direktīvā 98/37 noteiktajām būtiskajām prasībām attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību. Šis standarts vispār neesot ļāvis nodrošināt šādu prezumpciju saistībā ar Direktīvā 2006/42 noteiktajām būtiskajām prasībām attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību. Tas izskaidrojot, kāpēc *Oficiālā Vēstneša* publikācijās, kurās minēts saskaņotais standarts EN 60335-2-77:2010 un kuras visas attiecas uz atbilstoši Direktīvai 2006/42 saskaņotiem standartiem, it īpaši 2011. gada 8. aprīļa publikācijā, kurā šis standarts minēts pirmo reizi, tabulu ailēs, kas attiecas uz aizstātajiem standartiem, vispār nav minēts saskaņotais standarts EN 60335-2-77:2006. Tādējādi otrajā no šīm ailēm ietvertajai 1. piezīmei, kas attiecas uz aizstātā standarta atbilstības prezumpcijas beigu datumu un uz kuru prasītāja norāda, lai apgalvotu, ka tā varēja atsaukties uz saskaņoto standartu EN 60335-2-77:2006 līdz šim standartam noteiktajam atsaukšanas datumam, neesot nozīmes lietā. Principā standartizācijas organizāciju sniegtajām norādēm attiecībā uz atsaukšanas datumiem neesot nekādas nozīmes, lai noteiktu, vai saskaņotā standarta ievērošana var nodrošināt prezumpciju par atbilstību konkrētajām būtiskajām prasībām attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību, ja Komisija šos datumus nav norādījusi publikācijās attiecībā uz saskaņotajiem standartiem.

54 Komisija apgalvo, ka tādējādi attiecībā uz "no elektrotīkla darbināmām no aizmugures ejot vadāmām zālienu pļaujmašīnām" ražotājiem ir bijuši trīs dažādi laikposmi saistībā ar pierādījumiem par to produktu atbilstību atbilstošajās secīgajās direktīvās noteiktajām būtiskajām prasībām attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību. Līdz 2009. gada 28. decembrim, pēdējai Direktīvas 98/37 piemērošanas dienai, tie varēja atsaukties uz saskaņoto standartu EN 60335-2-77:2006, lai tiem tiktu nodrošināta prezumpcija par viņu produktu atbilstību šajā direktīvā noteiktajām būtiskajām prasībām attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību. Laikposmā no 2009. gada 29. decembra līdz 2011. gada 8. aprīlim, tā kā Direktīva 98/37 tika aizstāta ar Direktīvu 2006/42, bet *Oficiālajā Vēstnesī* vēl nebija publicēts neviens saskaņotais standarts, kas atbilstoši Direktīvai 2006/42 būtu piemērojams attiecībā uz "no elektrotīkla darbināmām no aizmugures ejot vadāmām zālienu pļaujmašīnām", ražotājiem esot bijusi jāpierāda savu mašīnu atbilstība Direktīvā 2006/42 izklāstītajām būtiskajām prasībām attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību, izmantojot visus citus līdzekļus, nevis atsauci uz saskaņoto standartu, tostarp produkta tehniskajā dokumentācijā atsaucoties uz citiem standartiem un tehniskajām specifikācijām, piemēram, valsts noteikumiem, nesaskaņotiem Eiropas vai starptautiskajiem standartiem vai paša ražotāja tehniskajām specifikācijām. Visbeidzot, no 2011. gada 8. aprīļa ražotājiem, atsaucoties uz saskaņoto standartu EN 60335-2-77:2010, esot bijusi iespēja izmantot prezumpciju par atbilstību Direktīvā 2006/42 izklāstītajām būtiskajām prasībām attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību. Tāpēc EK deklarācijā par konkrētās pļaujmašīnas atbilstību, kas sagatavota 2012. gada septembrī, nebija iespējams atsaukties uz saskaņoto standartu EN 60335-2-77:2006 kā pierādījumu prezumpcijai par atbilstību Direktīvā 2006/42 izklāstītajām būtiskajām prasībām attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību. Tāpat produktu paraugiem, kas 2013. gadā izgatavoti atbilstoši šim standartam, neesot bijis iespējams piemērot šādu prezumpciju.

55 Vispirms ir jāizvērtē tiesas sēdē Komisijas izvirzītais arguments, saskaņā ar kuru prasītājas otrais pamats, uz kuru balstīta prasība par tiesību akta atcelšanu, neesot iedarbīgs, jo ar apstrīdēto lēmumu vispār tiekot aizliegta konkrētās pļaujmašīnas laišana tirgū no šī lēmuma publicēšanas dienas 2015. gada jūnijā, proti, runa ir par vēlāku laikposmu nekā tas, kurš norādīts minētajā pamatā un aptver daļu no 2012. un 2013. gada.

56 Šim argumentam nevar piekrist.

57 Proti, izvērtējamais pamats ir vērsts pret lēmumu, ar kuru apstiprināts valsts iestāžu vērtējums attiecībā uz mašīnu, kas laista tirgū 2012. vai 2013. gadā pirms 1. septembra, un saskaņā ar kuru attiecībā uz šo mašīnu nav ievērotas Direktīvā 2006/42 izklāstītās būtiskās prasības attiecībā uz veselības aizsardzību

un drošību, jo tā neatbilst saskaņotajam standartam EN 60335-2-77:2010, lai gan tās ražotājs ir atsaucies uz prezumpciju par atbilstību šīm prasībām, pamatojoties uz tās atbilstību standartam EN 60335-2-77:2006. Līdz ar to izvērtējamais pamats, ar kuru tiek apstrīdēts tieši šis vērtējums, gadījumā, ja tas ir pamatots, nevar būt neiedarbīgs. Var arī piebilst, ka prasītājai ir bijusi un joprojām ir interese celt prasību pret apstrīdēto lēmumu, lai arī tā ir apstiprinājusi brīvprātīgu attiecīgās pļaujmašīnas izņemšanu no tirgus un nelaišanu tirgū, jo apstrīdētais vērtējums, it īpaši ņemot vērā attiecīgās pļaujmašīnas preču zīmes atpazīstamību, noteikti rada kaitējumu reputācijai un tas jau ir licis Zviedrijas iestādēm nolemt, ka šī mašīna vairs nedrīkst būt izmantojama. Prasītājas interese celt prasību pastāv arī tiktāl, ciktāl eventuālā apstrīdētā lēmuma atcelšana dotu iespēju nepieļaut apgalvotā prettiesiskuma atkārtošanos (šajā ziņā un pēc analoģijas skat. spriedumus, 1985. gada 19. septembris, *Hoogovens Groep*/Komisija, 172/83 un 226/83, EU:C:1985:355, 19. punkts, un 2013. gada 28. maijs, *Abdulrahim*/Padome un Komisija, C-239/12 P, EU:C:2013:331, 61.–83. punkts un tajos minētā judikatūra).

58 Turpinot, attiecībā uz šī prasības pamata vērtējumu pēc būtības vispirms ir jāatgādina, ka atsauce uz saskaņoto standartu ir tikai viena no ražotājam pieejamajām iespējām, lai pierādītu, ka kāda no tā mašīnām atbilst konkrētajā direktīvā izklāstītajām būtiskajām prasībām attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību. Gan Direktīvā 98/37, proti, tās 8. pantā un V vai VI pielikumā, gan Direktīvā 2006/42, proti, tās 12. pantā un VII, VIII, IX vai X pielikumā, ir paredzētas atbilstības novērtēšanas procedūras, kas ne vienmēr ir balstītas uz saskaņotajiem standartiem, atsauces uz kuriem ir tikušas publicētas.

59 Tomēr izskatāmajā lietā, pirmkārt, Komisija savu secinājumu par Direktīvā 2006/42 izklāstīto būtisko prasību attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību neievērošanu, kā tas izriet no apstrīdētā lēmuma un iepriekš 18. punktā minētās vēstules, ir balstījusi vienīgi uz konstatējumu par konkrētās pļaujmašīnas neatbilstību saskaņotajam standartam EN 60335-2-77:2010. Otrkārt, prasītāja gan procesā Latvijas iestādēs, gan procesā Komisijā konkrētās pļaujmašīnas atbilstību Direktīvā 2006/42 izklāstītajām būtiskajām prasībām attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību ir centusies pierādīt, vienīgi atsaucoties uz saskaņoto standartu EN 60335-2-77:2006. Tātad ir jāpārbauda, vai šis iepriekš minētais saskaņotais standarts, konkrētās pļaujmašīnas atbilstību kuram ne Komisija, ne Latvijas iestādes nav apstrīdējušas, varēja vai nevarēja nodrošināt šai pļaujmašīnai prezumpciju par atbilstību Direktīvā 2006/42 izklāstītajām būtiskajām prasībām attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību laikposmā no 2012. gada 3. septembra, kad tika sagatavota EK deklarācija par konkrētās pļaujmašīnas atbilstību, līdz 2013. gada 31. augustam, kas saskaņā ar prasītājas apgalvoto ir tās ražošanas beigu datums.

60 Kā ir norādīts šā sprieduma 44. punktā, saskaņā ar Direktīvas 2006/42 7. pantu, konkrētāk, šī panta 2. un 3. punktu, tieši tas, ka Komisija publicē atsauci uz saskaņoto standartu *Oficiālajā Vēstnesī*, piešķir tam juridisko spēku, kas ļauj mašīnu ražotājiem vai viņu pilnvarotajiem pārstāvjiem attiecībā uz mašīnām, kuras tie tirgo un kuras atbilst šim standartam, izmantot prezumpciju par atbilstību šajā direktīvā izklāstītajām attiecīgajām būtiskajām prasībām attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību, kuras aptver šis publicētais saskaņotais standarts. Papildus var norādīt, ka Direktīvā 98/37 – ar nosacījumu, ka saskaņotais standarts ir transponēts valsts standartā, – būtībā bija noteikts tāds pats mehānisms; šīs direktīvas 5. panta 2. punkta pirmajā daļā bija noteikts, ka, "ja valsts standarts, transponējot saskaņotu standartu, uz kuru *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī* ir publicēta atsauce, attiecas uz vienu vai vairākām drošības būtiskajām prasībām, uzskata, ka saskaņā ar šo standartu ražotās mašīnas vai drošības sastāvdaļas atbilst attiecīgajām būtiskajām prasībām". Tāpēc, kā to ir norādījis ģenerāladvokāts M. Kamposs Sančess-Bordona [*M. Campos Sánchez-Bordona*] savu secinājumu lietā *James Elliott Construction* (C-613/14, EU:C:2016:63), uz kuriem Komisija atsaucās tiesas sēdē, 54. punktā, lēmumi attiecībā uz saskaņoto standartu publicēšanu ir tiesību akti, par kuriem var tikt celta prasība tos atcelt (šajā ziņā skat. spriedumu, 2016. gada 27. oktobris, *James Elliott Construction*, C-613/14, EU:C:2016:821, 38.–43. punkts). 2004. gada 25. maija rīkojumā

Schmoldt u.c./Komisija (T-264/03, EU:T:2004:157, 91.–94. punkts) Vispārēja tiesa precizēja, ka runa ir par vispārpiemērojamiem aktiem. No tā izriet, ka uz šādām publikācijām attiecas regulējums par Savienības iestāžu vispārpiemērojamo aktu publicēšanu.

61 Ir jākonstatē, ka Direktīvas 2006/42 7. pantā bez ierobežojumiem ir paredzēti saskaņotie standarti, atsauces uz kuriem ir tikušas publicētas *Oficiālajā Vēstnesī*, neierobežojot to tvērumu un saturu vienīgi ar saskaņotajiem standartiem, atsauces uz kuriem tiktu publicētas atbilstoši šai direktīvai. Tādējādi šī norma liedz uzskatīt, ka atsauču uz saskaņotajiem standartiem publikācijas, kas veiktas saskaņā ar Direktīvu 98/37, ir netieši atceltas vienlaikus ar šo direktīvu. No tā izriet, ka saskaņotie standarti, atsauces uz kuriem ir publicētas saskaņā ar Direktīvu 98/37, ietilpst Direktīvas 2006/42 7. panta piemērošanas jomā, iekams tieši nav atcelts lēmums, ar kuru tiem piešķirts juridisks spēks, lai nodrošinātu prezumpciju par atbilstību būtiskajām prasībām attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību, kuras izklāstītas direktīvā, kas piemērojama brīdī, kad attiecīgā mašīna tiek laista tirgū vai nodota ekspluatācijā, proti, atsauču uz tiem publikācija *Oficiālajā Vēstnesī*. Šī interpretācija ir saderīga ar Direktīvas 2006/42 25. panta otrās daļas noteikumiem, saskaņā ar kuriem "atsauces uz atcelto direktīvu [98/37] uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu un tās jālasa saskaņā ar korelācijas tabulu XII pielikumā". Šie noteikumi principā ir domāti, lai nepieļautu, ka tiesību aktiem vai normām, kuru īstenošana sākotnēji bija saistīta ar Direktīvas 98/37 normām, tiek liegta to piemērojamība vienīgi tāpēc, ka Direktīva 98/37 ir atcelta un tā ir aizstāta ar Direktīvu 2006/42, un lai attiecīgā gadījumā nerastos juridiskā regulējuma vakuums (šajā ziņā un pēc analoģijas skat. spriedumu, 2003. gada 16. oktobris, Īrija/Komisija, C-339/00, EU:C:2003:545, 35.–39. punkts). Izskatāmajā lietā Direktīvas 2006/42 XII pielikuma tabulā skaidri ir atspoguļota korelācija starp Direktīvas 98/37 5. panta 2. punkta pirmo daļu un Direktīvas 2006/42 7. panta 2. un 3. punktu, uz kuriem secīgi tika balstītas atsauču uz saskaņotajiem standartiem publikācijas *Oficiālajā Vēstnesī*.

62 Tātad izskatāmajā lietā ir jānoskaidro, vai atsauces uz saskaņoto standartu EN 60335-2-77:2006 publikācija, ko Komisija sākotnēji veikusi saskaņā ar Direktīvu 98/37 (pirmā publikācija 2007. gada 6. novembrī (OV 2007, C 254, 52. lpp.), pēdējā publikācija 2009. gada 28. martā (OV 2009, C 74, 55. lpp.)), kas, kā konstatēts iepriekš, atbilstoši Direktīvas 2006/42 7. pantam ir spēkā laikposmā līdz tās atcelšanai, ir tikusi tieši atcelta pirms vai pēc strīdus laikposma šajā lietā, kas ir no 2012. gada 3. septembra (EK atbilstības deklarācijas saistībā ar konkrēto pļaujmašīnu datums) līdz 2013. gada 31. augustam (datums, kurā saskaņā ar prasītājas apgalvoto izbeigta konkrētās pļaujmašīnas ražošana). Var tikt atgādināts, ka starp lietas dalībniekiem nav strīda par to, ka šī publikācija katrā ziņā nebija vairs spēkā, lai mašīnām, kas laistas tirgū vai nodotas ekspluatācijā no 2013. gada 1. septembra, varētu nodrošināt prezumpciju par atbilstību Direktīvā 2006/42 izklāstītajām būtiskajām prasībām attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību, jo – ņemot vērā prasītājas nostāju – šīs saskaņotā standarta versijas atsaukšanas datums tika noteikts nākošajā saskaņotā standarta versijā EN 60335-2-77:2010.

63 Ja vispārpiemērojams akts netieši nav atcelts tāpēc, ka tas nav saderīgs ar vēlāku augstāka spēka tiesību normu, un ja tā publicēšanas laikā nav noteikts, ka tam ir ierobežots spēkā esamības laiks, šāda akta atcelšana var izrietēt vienīgi no jauna kompetentās iestādes lēmuma, kurš ir publicēts. Šajā ziņā ir jāatgādina, ka tiesiskās noteiktības princips, kas ir vispārējs Savienības tiesību princips, noteic, ka Savienības leģislatīvajiem un reglamentējošajiem aktiem ir jābūt skaidriem un precīziem un, it īpaši, ka to piemērošanai ir jābūt paredzamai tiem, uz kuriem tie attiecas (šajā ziņā skat. spriedumus, 1981. gada 9. jūlijs, *Gondrand* un *Garancini*, 169/80, EU:C:1981:171, 17. punkts, un 1984. gada 22. februāris, *Kloppenburg*, 70/83, EU:C:1984:71, 11. punkts). Konkrētāk, kā tas ir nospriests 1997. gada 21. oktobra spriedumā *Deutsche Bahn*/Komisija (T-229/94, EU:T:1997:155, 113. punkts), tiesiskās noteiktības principa mērķis ir nodrošināt Savienības tiesībās regulēto situāciju un juridisko attiecību paredzamību. Šajā ziņā ir būtiski, ka iestādes ievēro principu par aktu, kurus tās ir pieņēmušas un kuri ietekmē tiesību subjektu tiesisko un faktisko situāciju, neaizskaramību, kas nozīmē, ka šīs iestādes var grozīt šos aktus, tikai ievērojot normas par kompetenci un procedūru.

64 Izskatāmajā lietā secīgajās atsauču uz saskaņoto standartu EN 60335-2-77:2006 publikācijās *Oficiālajā Vēstnesī* nav ietverts katras no šīm publikācijām spēkā esamības beigu datums, lai gan tās ir veiktas pēc Direktīvas 2006/42 pieņemšanas. Turklāt nevienā no atsauču uz saskaņotajiem standartiem publikācijā, kas pēc tam veikta saskaņā ar šo jauno direktīvu, ne arī kādā citā Komisijas publicētā dokumentā nav ietverta norāde par saskaņotā standarta EN 60335-2-77:2006 publikācijas atcelšanu, izņemot vienīgi publikāciju, kas ietver atsauces uz saskaņoto standartu EN 60335-2-77:2010, tabulās esošās ailes "Aizstātā standarta atbilstības prezumpcijas beigu datums " 1. piezīmi. Jāatgādina, ka šajā piezīmē ir norādīts, ka "parasti [aizstātā standarta] atbilstības prezumpcijas beigu datums ir atsaukšanas datums ("dow" – *date of withdrawal*), ko noteikusi Eiropas Standartizācijas organizācija", un ka "standartu lietotājiem jāievēro, ka dažos izņēmuma gadījumos var būt citādi". Tomēr, kā ir norādīts iepriekš 10. punktā, Eiropas Standartizācijas organizācija *Cenelec* saskaņotajā standartā EN 60335-2-77:2010 ir norādījusi 2013. gada 1. septembri kā aizstātā saskaņotā standarta EN 60335-2-77:2006 atsaukšanas datumu un līdz ar to publikācijas, kurā ietverta atsauce uz šo iepriekš minēto standartu, atcelšana ir notikusi šajā datumā. Šādos apstākļos konkrētās pļaujmašīnas atbilstība saskaņotajam standartam EN 60335-2-77:2006 – pretēji tam, ko apgalvo Komisija un Latvijas valdība, – varēja būt pamats prezumpcijai par šīs mašīnas atbilstību Direktīvā 2006/42 izklāstītajām būtiskajām prasībām attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību, lai to laistu tirgū vai nodotu ekspluatācijā līdz 2013. gada 31. augustam ieskaitot.

65 Turklāt var tikt norādīts, ka Komisijas paustā nostāja ir pretrunā arī tās sistēmas struktūrai, kas izveidota ar abām secīgajām direktīvām 98/37 un 2006/42 un kuras mērķis ir ieviest visā Savienības teritorijā efektīvu mehānismu, kas, apvienojot Komisijas pilnvarotās standartizācijas organizācijas, ļauj ražotājiem un viņu pilnvarotajiem pārstāvjiem ievērot būtiskās prasības attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību saistībā ar mašīnām, kuras tie tirgo, tāda regulējuma kontekstā, kas viņiem sniedz zināmu noteiktību un vienkāršo šo mašīnu laišanu tirgū visās dalībvalstīs, kā arī sniedz arī nozīmīgas garantijas sabiedrībai. Lai gan atbilstība šo organizāciju apstiprinātajam saskaņotajam standartam, atsauce uz kuru ir publicēta *Oficiālajā Vēstnesī*, nav vienīgā iespēja ražotājam vai viņa pilnvarotajam pārstāvim pierādīt šo prasību ievērošanu, tomēr šī atbilstība ļauj tiem skaidras procedūras ietvaros izmantot attiecībā uz konkrēto produktu prezumpciju par atbilstību būtiskajām prasībām, kuras aptver šis saskaņotais standarts. Gan Direktīvas 98/37 5. pantā, gan Direktīvas 2006/42 7. pantā šajā ziņā ir ietverti noteikumi, kuros ir uzsvērta atbilstības publicētajām saskaņotajām normām mehānisma būtiskā loma. Pēdējā no minētajiem pantiem šis mehānisms pat ir pastiprināts, jo iespēja atsaukties uz šiem saskaņotajiem standartiem, lai varētu izmantot iepriekš minēto prezumpciju, vairs nav saistīta ar valsts standartu, ar kuriem tie "transponēti", esamību.

66 Komisijas nostāja, kas paredz, ka visiem saskaņotajiem standartiem, kas sākotnēji apstiprināti atbilstoši Direktīvai 98/37, ir liegta iedarbība, saskaņā ar kuru tie varētu nodrošināt prezumpciju par atbilstību Direktīvā 2006/42 izklāstītajām būtiskajām prasībām attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību, nozīmē, ka ir ļoti būtiski samazināts to saskaņoto standartu skaits, kuri izmantojami šīs direktīvas piemērošanas sākuma laikposmā, un tātad kaitē sistēmas efektivitātei. Šajā ziņā pēdējā "saskaņoto standartu nosaukumu un numuru publikācija saskaņā [ar Direktīvu 98/37]" *Oficiālajā Vēstnesī* 2009. gada martā ietver 57 lappuses (OV 2009, C 74, 4. lpp.), turpretim pirmā attiecīgā publikācija saskaņā ar Direktīvu 2006/42 2009. gada septembrī ietver tikai 26 lappuses (OV 2009, C 214, 1. lpp.), un otrā analoģiskā publikācija, kas veikta 2009. gada 29. decembrī neilgi pirms Direktīvas 2006/42 transponēšanas pasākumu piemērošanas, arī ietver tikai 37 lappuses (OV 2009, C 309, 29. lpp.). Zinot, ka vienā šo publikāciju lappusē vidēji ir norādīti desmit saskaņotie standarti, Komisijas nostājas sekas būtu tādas, ka Direktīvas 2006/42 normu faktiskās īstenošanas brīdī, proti, 2009. gada decembra beigās, ražotājiem būtu pieejams aptuveni par 200 saskaņotajiem standartiem mazāk nekā Direktīvas 98/37 piemērošanas perioda beigās, lai pierādītu prezumpcijas esamību par savu produktu atbilstību jaunajā direktīvā izklāstītajām būtiskajām prasībām attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību, un tas būtu pretrunā nozīmīgajai lomai, kas ar abām secīgajām direktīvām piešķirta atbilstības saskaņotajiem standartiem mehānismam. Ir jānorāda, ka bija jāsagaida 2011. gada aprīļa publikācija (OV 2011, C 110, 1. lpp.), lai sameklētu salīdzināmu saskaņoto standartu apjomu, atsauces uz kuriem ir publicētas saskaņā ar abām direktīvām.

67 Traucējumu ar abām secīgajām direktīvām 98/37 un 2006/42 izveidotās sistēmas struktūrai skaidri ilustrē trīs Komisijas identificēto laikposmu, kuri aprakstīti šā sprieduma 54. punktā, secīgums, kā rezultātā kāds no mašīnas veidiem, uz kuru daudzus gadus ir attiecies publicētais saskaņotais standarts, kļūtu par tādu, kam "nav saskaņotā standarta" visai būtiskā laikposmā (aptuveni piecpadsmit mēneši attiecībā uz "no elektrotīkla darbināmām no aizmugures ejot vadāmām zālienu pļaujmašīnām"), pirms uz to tiktu attiecināts jauns publicēts saskaņotais standarts. Protams, Komisijas interpretācija nerada juridisku vakuumu, jo ražotājiem un viņu pilnvarotajiem pārstāvjiem ir arī citi līdzekļi – ne tikai iespēja izmantot saskaņotos standartus, atsauces uz kuriem ir publicētas –, lai saistībā ar mašīnām, kuras tie vēlas tirgot, pierādītu atbilstošajā direktīvā izklāstīto būtisko prasību attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību ievērošanu. Tomēr ir jānorāda, ka šie citi līdzekļi nav tik ērti. Līdz ar to Komisijas nostāja neveicina to, ka vismaz zināmā laikposmā tiek atvieglota preču brīva aprite iekšējā tirgū, vienlaikus nodrošinot augstu aizsardzības līmeni patērētāju veselībai un drošībai, kā to prasa Direktīvas 2006/42 juridiskais pamats, proti, LESD 114. pants.

68 Protams, kā to tiesas sēdē uzsvēra Komisija, vairākos aspektos Direktīvā 2006/42 izklāstītās būtiskās prasības attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību ir stingrākas par tām, kuras izklāstītas Direktīvā 98/37, tomēr Komisijas pienākums ir attiecīgā gadījumā veicināt, lai attiecībā uz jaunajā direktīvā paredzētajiem konkrētiem mašīnu veidiem vai citām ierīcēm ātrāk tiktu pieņemts jauns saskaņotais standarts, kas ļauj nodrošināt atbilstību šīm jaunajām prasībām, un, ja nepieciešams, šajos konkrētajos gadījumos norādīt, ka saskaņotais standarts, kas publicēts saskaņā ar Direktīvu 98/37, neļauj izmantot prezumpciju par atbilstību šīm jaunajām prasībām. Turklāt Direktīvas 2006/42 10. pantā ir paredzēta "saskaņotā standarta apstrīdēšanas procedūra", kuru var uzsākt dalībvalsts vai Komisija un kuras iznākums var būt *Oficiālajā Vēstnesī* publicētās atsauces uz attiecīgo saskaņoto standartu saglabāšana ar ierobežojumu vai atsaukšana. Tomēr šādos gadījumos Komisijai publikācijā, kurā ietvertas saskaņoto standartu nosaukumu un numuru tabulas atbilstoši Direktīvai 2006/42, ailē "Aizstātā standarta atbilstības prezumpcijas beigu datums" būtu jānorāda cits datums, kas atšķiras no atsaukšanas datuma, ja attiecīgais saskaņotais standarts patiešām ir aizstāts, vai citā piemērotā veidā jānorāda *Oficiālajā Vēstnesī* par publikācijas, kurā ietvertas atsauces uz attiecīgo saskaņoto standartu, atcelšanu gadījumā, ja šis standarts vēl nebūtu ticis aizstāts. Kā tas ir norādīts iepriekš 64. punktā, apstāklis, ka saskaņoto standartu nosaukumu un numuru tabulu publikācijā saskaņā ar Direktīvu 2006/42 vai kā citādi nav tikusi sniegta īpaša norāde, *a contrario* – atbilstoši 1. piezīmei ailē "Aizstātā standarta atbilstības prezumpcijas beigu datums" – liecina, ka šis datums atbilst atsaukšanas datumam, ko noteikusi standartizācijas organizācija. Turklāt var piebilst, ka Mašīnu direktīvas attīstība, sākot ar pirmo direktīvu, proti, Padomes 1989. gada 14. jūnija Direktīvu 89/392/EEK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz mašīnām (OV 1989, L 183, 9. lpp.), tostarp agrāko direktīvu atcelšana vai būtisku grozījumu izdarīšana, nav bijusi pamats, lai vispārīgi atceltu saskaņoto standartu publikācijas, kas veiktas atbilstoši agrākajām direktīvu redakcijām (skat., piemēram, OV 2000, C 252, 5. lpp.).

69 Visbeidzot, ir jāatgādina, ka atbilstība saskaņotajam standartam, atsauce uz kuru ir publicēta saskaņā ar Direktīvu 98/37 laikposmā, kurā tika piemērota Direktīva 2006/42, un pirms datuma, kurā beidzas prezumpcija par atbilstību, ko tas nodrošina saistībā ar būtiskajām prasībām attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību, nodrošina vienīgi prezumpciju par atbilstību šīm prasībām. Šajā ziņā, ja dalībvalsts un pēc tam Komisija uzskatīja, ka šādam saskaņotajam standartam atbilstoša mašīna tomēr neatbilst Direktīvā 2006/42 izklāstītajām būtiskajām prasībām attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību, tām nebija liegts īstenot minētās direktīvas 11. pantā paredzēto drošības klauzulu, tomēr ievērojot tām noteikto pienākumu pierādīt neatbilstību šīm būtiskajām prasībām.

70 No iepriekš minētā izriet, ka prasītāja pamatoti būtībā ir apgalvojusi, ka uz konkrēto pļaujmašīnu laikposmā no 2012. gada 3. septembra, kad tai sagatavota EK atbilstības deklarācija, līdz 2013. gada 31. augustam, kas saskaņā ar prasītājas norādīto ir pēdējais tās ražošanas datums, attiecās prezumpcija par atbilstību Direktīvā 2006/42 izklāstītajām būtiskajām prasībām attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību. Proti, laikposmā starp šiem datumiem saskaņotais standarts EN 60335-2-77:2006, saistībā ar kuru netiek apstrīdēts, ka konkrētā pļaujmašīna atbilda tā prasībām, pamatoti šai pļaujmašīnai, lai to

varētu laist tirgū vai nodot ekspluatācijā, varēja nodrošināt prezumpciju par atbilstību minētajā direktīvā izklāstītajām būtiskajām prasībām attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību, jo, lai gan tā atsauces numurs tika publicēts saskaņā ar Direktīvu 98/37, tas saskaņā ar Direktīvu 2006/42, Komisijai nepublicējot *Oficiālajā Vēstnesī* norādi par pretējo, turpināja būt spēkā līdz atsaukšanas datumam, kuru noteikusi standartizācijas organizācija sakarā ar to aizstājošā saskaņotā standarta pieņemšanu, proti, 2013. gada 1. septembrim.

71 Tādējādi Komisija, noraidot prasītājas nostāju šajā ziņā, ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā. Tā kā apstrīdētais lēmums – kā norādīts iepriekš 59. punktā – turklāt nav balstīts uz skaidru pierādījumu par Direktīvā 2006/42 izklāstīto būtisko prasību attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību neievērošanu, bet vienīgi uz konkrētās pļaujmašīnas neatbilstību saskaņotajam standartam EN 60335-2-77:2010, lai gan tās atbilstība saskaņotajam standartam EN 60335-2-77:2006 atbilstošajā laikposmā joprojām tai nodrošināja prezumpciju par atbilstību minētajām prasībām, prasītājas izvirzītais otrais pamats ir jāapmierina un apstrīdētais lēmums ir jāatceļ.

Par tiesāšanās izdevumiem

72 Atbilstoši Reglamenta 134. panta 1. punktam lietas dalībniekam, kuram nolēmums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram nolēmums ir labvēlīgs. Tā kā Komisijai spriedums ir nelabvēlīgs, tai jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus saskaņā ar prasītājas prasījumiem, tostarp tos, kas attiecas uz pagaidu noregulējuma tiesvedību.

73 Atbilstoši Reglamenta 138. panta 1. punktam dalībvalstis, kas iestājas lietā, sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas. Latvijas Republika tātad sedz savus tiesāšanās izdevumus pati.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (otrā palāta)

nospriež:

1) atcelt Komisijas 2015. gada 10. jūnija Īstenošanas lēmumu (ES) 2015/902 par pasākumu, ko Latvija veikusi saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2006/42/EK, lai aizliegtu laist tirgū *GGP Italy SpA* ražotu zāliena pļaujmašīnu;

2) pārējā daļā prasību noraidīt;

3) Eiropas Komisija sedz savus, kā arī atlīdzina *Global Garden Products Italy SpA* (*GGP Italy*) tiesāšanās izdevumus šajā instancē un pagaidu noregulējuma tiesvedībā;

4) Latvijas Republika sedz savus tiesāšanās izdevumus pati.

Gervasoni Madise Csehi

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2017. gada 26. janvārī.

[Paraksti]